

వెళ్ళిచూపులు

మధిర భానుమూర్తి

ద్రిల్లులా కలకలలాడుతోంది. ఇప్పుడే ఇంటికి వెళ్ళికళ్ళ వచ్చేసింది. కావలసిన వాళ్ళు నలుగురూ వచ్చారు, ఇక వెళ్ళివారు వచ్చే వేళకూడా దగ్గర వడుతోంది. వాళ్ళు వచ్చేలోగా చెయ్యవలసిన ఏర్పాట్లన్నీ సవ్యంగానే జరిగి పోతున్నాయి. వెళ్ళివారు ఏవేళ వస్తారోనని పిల్లని ఎక్కడో కదల వద్దని చెప్పారు. వైకి అయిష్టంగా కనిపిస్తూనే ఎక్కడో వెళ్ళకుండానే ఇంట్లోనే కూచుంది ఆమ్మాయి.

వెళ్ళికొడుకు మంగళూరులో ఇంజనీరింగు చదువుతున్నాడట, మంచి సాంప్రదాయమైన కుటుంబం ఆయన చాలా గొప్ప ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఆయనకు నలుగురు పిల్లలు. అందులో ఇద్దరు ఆడపిల్లలకి ఘనమైన సంబంధాలుచూపి చేశాడు. అల్లుళ్ళు ఇద్దరూ ఇప్పుడు మంచి హోదాలో ఉన్నారు. పెద్దకొడుకు దేశాల్ని పట్టుకు తిరుగుతున్నాడు నౌకరీలో ఉండి. ఈ వెళ్ళికొడుకు రెండోవాడు. స్కూలు వైనలు అయాక ఇంజనీరింగు చదువుతున్నాడట. ఏదో కుర్రాడి వాటాకి రెండేకరాల భూమి ఉంది. ఉండడానికి ఒక శుభ్రమైన లోగిలి ఉంది. పరువు మర్యాదలకేమీ లోటులేదు. వేలు వంపులేని సంబంధం. ఇన్ని ఆలోచించి వాళ్ళ గుమ్మం తోక్కాడు సోమనాథంగారు పిల్లనిస్తానని.

విమల సోమనాథంగారి పెద్దపిల్ల. ఇదే ఆయన చేస్తున్న మొదటి శుభకార్యం. కొడుకు విమల కన్న పెద్దవాడే. వాడు చదువుకుంటున్నాడు. ఈ ఆమ్మాయికి వెళ్ళి చెయ్యాలనుకుని సంబంధాలు చూడడం మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి ఆయనకి ఎన్నో సమస్య లెదురయ్యాయి. సంబంధాలెన్నో చూస్తున్నాడుగాని ఒక్కటే తృప్తిగా ఉండడంలేదు. ఆస్తి ఉంటే రూపం ఉండదు. ఆస్తి, రూపం ఉంటే గుణం ఉండదు. ఈ మూడూ

ఉంటే చదువుండదు. అన్నీ సరిగావున్న సంబంధమయితే వాళ్ళు చేసుకోరు. ఇలాగ ప్రతి సంబంధం విషయంలోనూ ఏదో ఒక లోటు కనిపించి తీరుతోంది. వెళ్ళిచెయ్యటం చాలా కష్టంగా ఉంది. ఆలాగని తను అనుకున్న గుణాలు అన్నీ లేనివాడిని ఎవడినో ఒకడిని తెచ్చి పిల్లని కట్టవెట్టడం ఆయనకు ఇష్టంకాదు. అందుకని ఆయన ఎంతో శ్రమ పడవలసి వచ్చింది.

వాకబు చేస్తుండగా ఎవరో చెప్పారు సంబంధాన్ని గురించి ఇకనే? తను అనుకున్నవన్నీ ఉన్నాయి. ఏవిధంగానూ ఇంకొకరు వేరెత్తి చూపేందుకు వీలులేనిది ఆయనవృద్ధుడు ఇక ఆలస్యమెందుకని వెంటనే వెళ్ళి చెప్పివచ్చాడు పిల్లని చూసుకుందుకు రమ్మని.

ఇంటికి రావడంతోటే ఆడిగింది భార్య. “ఏమన్నారండీ? వస్తానన్నారా? ఎప్పుడువస్తారు? ఏమిటి?” అని. సవిభ్రంగా ఆమెకు చెప్పాడు విషయం యావత్తూ. “వాళ్ళు అంత ఉన్నవాళ్ళు గదా అని ఏమన్నా ఎగిరిపడటం ఆది ఉండనే మిటి? ఏమీలేదు. విత్తం, విత్తానికి తగ్గవిద్యు విద్యుకి తగ్గవినయం ఇవన్నీ ఉన్నాయి. వాళ్ళు వచ్చి నప్పుడు నువ్వేచూస్తావుగా! ఆవిడ నీ వియవరాలు ఎంత మంచిదనున్నావు! ఇంతకీ పిల్లదాని నోము మంచిది. లేకపోతే ఇంత అనుకూలమైన సంబంధం ఎందుకుదొరుకుతుంది” అని సంతోషంగా అన్నాడు.

ఆ సంతోషంలోనే పిల్లని చూసుకుందుకువాళ్ల వస్తున్నారంటేనే వెళ్ళంత పనిచేస్తున్నాడు. కుర్రాడిని బజారుకి పంపి మంచి ఖరీదైన తినుబండారాలు కొన్ని తెప్పించాడు. అవిగాక ఇంకా ఇంట్లో ఎన్నో చేయించాడు. పేరుకి టిఫినే అయినా తినటానికి భోజనాన్నిమించేట్లు తయారయింది. “ఇవన్నీ ఎందుకండీ? మీది మరి అతి ధోరణిగాని ఒక్కొక్కరు చూసుకుందుకు వచ్చి

నప్పుడల్లా ఇంతంత ఏర్పాటు చెయ్యాలంటే ఎంత డబ్బూ చాలదు. దేనికేనా మితి అంటూ ఉండాలి.” అంది సోమనాథంగారి భార్య.

“అంటే నీ ఆభిప్రాయం మన పిల్లని ఇంకా ఎందరికి చూపించాలని?” అని అడిగాడు.

“ఏమో! ఎవరు చెప్పగలరు? వాళ్ళు వస్తూనే పిల్లకి పుస్తీ ముడిపేయిస్తారని ఏమిటి నమ్మకం. అది కాక పోయినా పిల్లలపెళ్ళిళ్ళు చేసిన వాళ్ళూ ఉన్నారని మరీ ఇంత చెటా?” అని నోరు నొక్కకుంది.

“వాళ్ళ అంతస్తుకి మనం చేసేదేమీ పెద్దవికేషమైనది కాదు. వాళ్ళు బాగా ఉన్నవాళ్ళ. మర్యాదకి మనుష్యులు. తగిన మర్యాదలు చెయ్యాలి. అవిడ పెచ్చరించింది కూడాను: మేం నలుగురం కలవాళ్ళం. పిల్లని చూసుకుందుకు పదిమందిమీ వస్తాం. మాట కలకాలం నిల్చిపోతుంది. వచ్చే వాళ్ళకి మర్యాదలు మాత్రం జాగ్రత్తగా చెయ్యాలి ఏ మాత్రం లోటయినా వాళ్ళు చాలా నొచ్చుకుంటారు. తీరా తీసుకువచ్చినందుకు మాట నేను పడవలసి వస్తుంది. అని అందుచే వాళ్ళకి మర్యాదలు తగినట్టుగానే చెయ్యాలి. అయినా ఈ ఖర్చులూ, గొడవలూ నీకెందుకూ?” అన్నాడు.

సోమనాథం ఆ ఊళ్ళోఉన్న తనచుట్టాలకి కూడా చెప్పాడు. ‘ఫలానా’ వాళ్ళు పిల్లని చూసుకుందుకు వస్తూన్నారని, వాళ్ళవందరినీ పెళ్ళి కొడుకుని చూసేందుకు రమ్మన్నారని. అంతా వచ్చారు. వారు వచ్చేవేళ సమీపిస్తున్న కొద్దీ సోమనాథం ఆత్రుత ఎక్కువయింది. పిల్లని బాగా ముస్తాబుచెయ్యమని ఒకసారికి రెండుసార్లు భార్యకి చెప్పాడు. ఆమెచేసిన ముస్తాబులో తనకుతోచిన మార్పులు దగ్గర ఉండి చేయించాడు. మిగిలిన పనులన్నీ తనే పురమాయించి స్వయంగా చేయించాడు. వచ్చినవాళ్ళంతా ఆ తయారీమీద ఉన్న పిల్లనిచూసి తప్పకుండా ఈ సంబంధం స్థిరపడుతుందన్నారు. అందరిమాటలూ వింటూంటే అతనికి సంతోషంగానే ఉంది. గాని పిల్లకి దృష్టిదోషం తగులుతుందేమోనని కొంచెం భయం కూడా లేకపోలేదు.

ఇంతలో గుమ్మంలో బండి ఆగిన చప్పుడయింది. సోమనాథం వీధిలోకి వెళ్ళాడు. రెండు బళ్ళెట్లోంచి

దిగారు వెళ్ళినారు. వస్తూనే పెళ్ళికొడుకు తల్లి చాలా చనువుగా లోపలికివచ్చి నలుగురితోనూ కలుపుగొలుగా తిరుగుతూ తనతో వచ్చినవారి నందరినీ పరిచయంచేసింది. పెళ్ళికొడుకు తల్లి, తండ్రి, ఇద్దరుకూతుళ్ళు, అల్లుళ్ళు, కుర్రాడిన్నీహితు లిద్దరు, ఇంకా ఎవరో ఇద్దరు దూరపుబంధువులు వచ్చారు. వాళ్ళవందరినీ సవినయంగా లోపలికి ఆహ్వానించాడు సోమనాథంగారు. అందరికీ కాళ్ళ కడుక్కుందుకు నీళ్ళు, మంచినీళ్ళు ఇచ్చారు.

అసలు సంగతి అవిడ చివరికి చెప్పింది. పెళ్ళి కొడుక్కి వీలులేక రాలేదని. అందుచేత అవిడ కుర్రాడి ఫాటో తెచ్చిందట. ఆ ఫాటోచూసి పెళ్ళి నిశ్చయించుకోవచ్చునని సలహాయిచ్చిందావిడ. ఈ మాటవిన్న సోమనాథానికి కొంచెం కోపవచ్చింది. కాని తమాయించుకున్నాడు.

పెళ్ళికొడుకు తల్లిలోపలికి వస్తూనే వరసలు కలిపి చువుగా మాట్లాడటం మొదలుపెట్టింది. “అబ్బో! అన్నగారు చాలా ఏర్పాట్లు చేశారే బాగుంది. ఇప్పుడే పెళ్ళింత హడావుడి చేశారు. నేను అవాల అలా అన్నానని కాబోలు ఏం చెయ్యమ? కొందరి ఇళ్ళకి వెడతే వచ్చిమంచి నీళ్ళయినా కావాలా అని అడిగిన వాళ్ళు లేక పోయారు. అందుకని అలాగ చెప్పాను. అంతే కాని మిమ్మల్ని ఇంత శ్రమపెట్టడం నాకు మాత్రం సరదా అంటారా? సరే! జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. ఇంక అట్టే ఏమీ చేయించకండి, ఇప్పటికి వున్నది చాలు ఏవమ్మా! పదినా (పిల్ల తల్లితో) ముందే నలుగురూ చూసుకుంటే మంచిదని మావాళ్ళని నలుగురునీ తీసుకువచ్చాం. ఆదినిష్ఠూరమే మంచిది గదా! అని ఎటొచ్చీ మీ అల్లుడే రావటానికి వీలులేక పోయింది. దూరపు ఊళ్ళల్లో ఉంటే ఇలాగే ఉంటాయి. అందులోనూ ఇంజనీరింగ్ చదువాయిరి! సామాన్యమేమీ కాదు... మాటలా అన్నప్పుడూ రావటానికి? మామూలు చదువులయితే నాలుగు రోజులు మానినా ఫరవాలేదు. ఇంజనీరింగ్ చదువుతూ మానేందుకు వీలా? ఏమోయ్! అల్లుడూ! ఏమంటావ్?” అని సోమనాథం కొడుకుని ప్రశ్నించింది.

ఆ కుర్రాడు అవిడ గర్వం కొంచెం అణచాలని “అవునుగాని అత్తయ్యగారు మీవాడు మంగ

భూరులో చదువుతున్నాడన్నారు. అక్కడఉన్న చదువు అంత పెద్దదికాదే! మీవాడు ఓవర్సీరు కోర్సు చదువుతున్నాడన్న మాట” అన్నాడు.

“ఏమండీ! బెల్లంకోట్టిని రాయిలా అలా పడి ఉంటారేమిటి? ఏమాటా చెప్పరే! మనవాడికి పెద్దఉద్యోగం అవుతుందని అన్నారూ! బోలెడు సంపాదిస్తాడన్నారూ! చెప్పండి! వర్తి ఓవర్సీరు అవుతాడని అంటారేమిటి—అతను?”

“వాడు బాగా సంపాదిస్తాడన్నానుగాని పెద్ద ఉద్యోగం అని నేననిదే! వాడు చదువుతున్నదే ఓవర్సీరు కోర్సుయితే అంతకంటే పెద్ద ఉద్యోగం వస్తుందని ఎలా అనుకుంటాం! అసలు ఉద్యోగానికి, సంపాదనకీ తేడావుంది తెలుసా?” అని ఆయన వున్నమాట చెప్పాడు.

అది నిజమే అయినప్పటికీ అందరిలోనూ ఆయన ఆమాట చెప్పటం అవిడకి బాధగా ఉంది. ఈమాట అనవచ్చునా? అనకూడదా? ఈమాట ఎక్కడ చెపుతున్నాము? అనే అలోచనేనా ఆయనకు లేక పోయినందుకు అవిడ చాలా నొచ్చుకుంది. ఈ తీరువ మనిషిని నాకు తెలిసి ఉన్నప్పుడు ఈయన్ని తీసుకురావడం బుద్ధితక్కువ నాది అని చేసేసి ఇప్పుడు బాధ పడితే ఏంలాభం?” అని తనని తనే లోపల తిట్టుకుని, ఇంకా ఆలస్యమయితే, ఇంకా ఎంతలేసి తెలివితక్కువ మాటలు మాట్లాడుతాడోనని భయపడి “ఇంకా ఆలస్యమెందుకు కమ్మా పదినా?... పిల్లని తీసుకురండి.” అని పురమాయించింది.

అంతకుముందే తయారుచేసి ఉంచిన పిల్లని తీసుకువచ్చి కూచోబెట్టింది సోమనాథం భార్య. వచ్చిన పదిమంది పది ప్రశ్నలు చేశారు. ఎలాగయితేనే? చూపులయాయి. ఎన్నో పరీక్షలు చేశారు. ఫలితాలు తరువాత ప్రకటిస్తామన్నారు. లేవబోతుండగాకాస్త కాఫీటిసిను తీసుకువెళ్ళమని సోమనాథం గారు బలవంతం చేశారు. బలవంతం ఎక్కువయి చివరకి వచ్చుకున్నారు. ఆ సమయంలో మధ్య వర్తిద్వారా చెప్పించాడు సోమనాథం తన నాలుగువేల రూపాయలు కట్టుంపుచి యథాశక్తి లాంఛనాలు జరుపుతాననీ, ఆమాట విన్న కుర్రాడి తల్లి తోకతోక్కిన త్రాచులాగ లేచింది. కోపం క్రస్సుటంగా ఆమె ముఖంలో కనిపించింది. ముఖం

బాగా ఎర్రబడింది. ఆవేశం హెచ్చింది. “ఇక లేవండి వెడదా.” అంది భర్తతో. ఆయన లేచాడు. “ఇంటికి వెళ్ళి మీకు తెలియపరుస్తాం.” అని సోమనాథంతో చెప్పారు. అంతా బయలుదేరి వెళ్ళారు.

మధ్యవర్తి రెండురోజులు పోయాక వచ్చాడు “నాలుగువేలీస్తాడట!—నాలుగువేలు ఎవడిని ఉద్ధరించనో! పదివేలు, పదిహేను వేలు ఇస్తామని వచ్చిన వాళ్ళకే ఎక్కడా దిక్కులేదాయీ!... వీడెంత? వీడి నాలుగువేలంత? మాకు ఈ సంబంధం అక్కలేదని చెప్ప” అని పిల్లాడితల్లి అన్నమాటలు యథాశక్తిగా సోమనాథానికి విన్నవించాడు. తన అదృష్టమంటేనని విచారించాడు సోమనాథం.

వీళ్ల ఇలా మాట్లాడు తుండగా సోమనాథం పివితంజ్ఞిండుకు వచ్చాడు. “ఏం అన్నయ్యా! అమ్మాయికేదో సంబంధం తెచ్చావుట... కుదిరిందా!..ఎవరువాళ్ళో?” అని అడిగాడు. సోమనాథం వివరాలన్నీ చెప్పాడు.

“అయితే ఏపాటిఖర్చు చేశావేమిటి?” అని అడిగాడు ఆయన.

“ఒక వందరూపాయలయాయి మొత్తం...” అన్నాడు సోమనాథం.

“అన్నయ్యా! నువ్వు కూడా మోసపోయావా?...”

“ఏం! అదేమిటి?...”

“అయితే సీకూ తెలియదన్నమాట!...విను... వాళ్ళకి మేనరికం ఒకటి సిద్ధంగా ఉంది. అదే చేసుకుంటారు వాళ్ళు... కాని పిల్లనిస్తానని వచ్చిన చోటికెల్లా తయారవుతారు చూడడానికి ఒక సర్కసు కంపెనీలాగ... ఇక్కడ ఈ విందు భోజనాలన్నీ ఆరగించి, పిల్లనిచూసి వెడుతుంటారు. అదీ వాళ్ళకళ్ళ. ఇది తెలియక నేనుకూడా మా పిల్లని చూపించేందుకు తీసుకువచ్చాను వెనక ఒక సారి.” అన్నాడాయన.

ఆ మాటలు వింటూనే సోమనాథం నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. ఇంకా సంబంధాలు వెతకటం తప్ప లేదుగదా అని. లోకంలో ఇలాంటివాళ్ళకూడా ఉంటారు కాబోలు అనుకున్నాడు. ★